

Dr. MÜJGAN TUNÇ YÜCEL

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı

**BANKA ALACAKLARININ
İPOTEĞİN PARAYA ÇEVRİLMESİ
YOLUYLA TAKİBİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
YAZARIN ÖNSÖZÜ	xi
İÇİNDEKİLER	xv
KISALTMALAR	xxv
KAYNAKÇA	xxix
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

KREDİ, KREDİ TEMİNATI OLARAK TAŞINMAZ REHNİ VE İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLUYLA TAKİBİN TEMELİ OLARAK REHİNLİ ALACAKLININ REHİNLİ MALİ EDİNME YASAĞI

§1. Kredi Kavramı ve Kredi Vermeye Yetkili Kurumlar	11
I. Kredi ve Kredi Açma Sözleşmesi	11
A. Kredi Kavramı	11
B. Kredi Açma Sözleşmesi	12

C. Kredi Çeşitleri	17
1. Nakdi Krediler.....	18
2. Gayrinakdi Krediler.....	21
II. Kredi Vermeye Yetkili Kurumlar	22
A. Genel Olarak.....	22
B. Banka	24
C. Ödünç Para Verme İşleri Hakkındaki KHK Çerçevesine Kredi Vermeye Yetkili Kurum ve Kişiler	27
D. Finansal Kiralama Şirketleri.....	29
§2. Kredi Teminatı Olarak “Taşınmaz Rehni”	31
I. Genel Olarak	31
II. Taşınmaz Rehni	37
A. Genel Olarak	37
B. Taşınmaz Rehninin Hukuki Niteliği	38
C. Taşınmaz Rehni Çeşitleri	40
1. Genel Olarak.....	40
2. İpotek.....	41
3. İpotekli Borç Senedi.....	42
4. İrat Senedi.....	43
D. Taşınmaz Rehninin Fonksiyonları.....	43
1. Genel Olarak.....	43
2. Teminat Fonksiyonu	44
3. Tedavül Fonksiyonu.....	46
E. Taşınmaz Rehnine Hakim Olan İlkeler	47
1. Kamuya Açıklık İlkesi.....	47
2. Sabit Dereceler Sistemi.....	48
3. Belirlilik İlkesi	52
a. Alacakta Belirlilik.....	52
(1) Hukuki Sebep Bakımından.....	52
(2) Meblağ Bakımından	57

---

i. Türk parası üzerinden rehin tesisi kuralı.....	57
ii. Yabancı para üzerinden rehin tesisi.....	59
b. Taşınmaz Bakımından Belirlilik.....	63
§3. Rehinli Alacaklının Rehinli Malı Edinme Yasağı(Lex Commissoria Yasağı) ve Alacaklıya, Rehin Verilen Malı Özel Yollardan Paraya Çevirme Yetkisinin Tanınması	67
I. Rehinli Alacaklının Rehinli Malı Edinme Yasağı(Lex Commissoria Yasağı)	67
A. Genel Olarak	67
B. Lex Commissoria Yasağının Tarihçesi	68
C. Lex Commisoria Yasağının Modern Avrupa Hukuklarındaki Yeri	70
D. İşlevi	73
E. Lex Commissoria Yasağının Rehin Sözleşmesine Etkisi	77
F. Taşınmazın Teminat Amaçlı İnançlı İşleme Temliki	79
G. Teminat Amaçlı Taşınmaz Satış Vaadi Sözleşmesi ve Vefaen Satım.....	85
II. Alacaklıya, Rehin Verilen Malı Özel Yollardan Paraya Çevirme Yetkisinin Tanınması.....	87
A. Genel Olarak	87
B. Mukayeseli Hukukta	88
C. İsviçre Hukukunda.....	90
D. Türk Hukukunda	93
III. Alacaklının Rehinli Malı Bizzat Satın Alması	99

İkinci Bölüm
İCRA VE İFLAS KANUNU'NDA
DÜZENLENMİŞ BİR CÜZİ TAKİP TÜRÜ
OLARAK İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ
YOLUYLA TAKİP

§ 4. Önce Rehne Müracaat Kuralı	101
I. Genel Olarak	101
A. Kuralın Temelleri.....	103
B. Önce Rehne Müracaat Kuralının Hukuki Niteliği	106
1. Hükmün Maddi Hukuka mı Şekli Hukuka mı	
Ait Olduğu Sorunu	106
2. Önce Rehne Müracaat Kuralının Emredici	
Niteliği.....	109
3. Muhalefetin Niteliği.....	114
4. Değerlendirme.....	117
C. Hükmün Amacı	121
D. Şartları	122
E. Şikayeti İleri Sürebilecek Kişiler	123
II. Önce Rehne Müracaat Kuralının İstisnaları	124
A. Kanunda Açıkça Belirtilmiş Olan İstisnalar	124
1. İİK m.45'de Yer Alan İstisnalar	124
a. Rehinli Malın Satış Bedelinin Alacağı	
Karşılammaması ve Rehin Açığı Belgesi	124
b. Konut Finansmanından Kaynaklanan	
Rehinle Temin Edilmiş Alacaklar	133
c. Alacağın Bir Kambiyo Senedine Bağlı	
Olması	134
d. İpotekle Temin Edilmiş Faiz ve Senelik	
Taksit Alacakları	136
2. Borçlunun Yalnızca Rehin Hakkına İtiraz	
Etmesi	139

---

3. Gemi Alacaklıları İçin TTK m.1242 ile Getirilmiş Olan İstisna.....	140
4. Kefile Karşı Yapılan Takip	140
B. Diğer İstisnalar	144
1. Kiralayanın Hapis Hakkı Bakımından Getirilen İstisna.....	144
2. Alacaklının Rehin Hakkından Feragati	144
3. Borçlunun Önceden Feragati	147
4. Alacaklı ve Borçlunun Anlaşması	147
5. Alacaklının Özel Yollardan Paraya Çevirme Hakkına İlişkin Anlaşma.....	148
6. Rehnin İkinci Derecede Sorumluluğunun Kararlaştırılması	148
7. Aynı Rehinli Malın Birden Fazla Borcu Temin Etmesi	148
8. Alacaklının Dava Açması.....	149
§5. İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla Takip Usulü	151
I. Genel Olarak	151
II. Alacak ile İpotek Arasındaki İlişki.....	152
A. İpoteğin Alacağa Bağlı (Feri) Niteliği ve Etkileri	152
B. Anapara ve Üst Sınır İpotek Ayrımının Takibin Türü ve İpoteğin Sağladığı Teminatın Kapsamına Etkileri	155
1. Genel Olarak.....	155
2. Anapara İpoteğinde Teminatın Kapsamı.....	158
a. Anapara	159
b. Takip Giderleri	159
c. Temerrüt Faizi	161
d. Sözleşme Faizi	162
e. Taşınmazın Korunması İçin Yapılan Zorunlu Masraflar ve Sigorta Tazminatı	163

f. Diğer Yan Alacaklar.....	164
3. Üst Sınır İpoteğinde Teminatın Kapsamı.....	164
III. İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla Takibin Tarafları	169
IV. Takip Talebi.....	175
A. Takip Talebinin İçeriği	175
1. Genel Olarak.....	175
2. Alacaklı ve Borçlunun Kimlik ve Adres Bilgileri	175
a. Alacaklının Kimlik ve Adresi	175
b. Borçlunun Kimlik ve Adresi	176
3. Alacağın Tutarı, İstenen Faiz Miktarı ve İşlemeye Başladığı Gün	181
a. Genel Olarak	181
b. Yabancı Para Üzerinden Takip Yapılabilmesi Esası	181
c. Alacağın Belirli Olması Esası.....	187
4. İpotekli Taşınmaz	188
5. Takip Yolu.....	189
6. Takibin Kiralara da Teşmil Edildiğinin Bildirilmesi.....	189
B. Takip Talebine Eklenecek Belgeler.....	190
1. İpotek Akit Tablosunun Resmi Örneği	190
2. Cari Hesap veya Kredi Sözleşmesi ve Bunlara İlişkin Belgeler	192
C. Takip Talebi Üzerine Yapılacak İşlemler.....	192
1. Kiracılara Haber Verilmesi.....	192
2. Tapu İdaresine Haber Verilmesi.....	196
3. Satış Hazırlıklarına Başlanması	198
4. Taşınmazın İdare ve İşletilmesi.....	199
§6. İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla İlamsız Takip	201
I. Genel Olarak	201

II. Yetki.....	202
III. Ödeme Emri	206
A. Genel Olarak	206
B. Ödeme Emrinin Gönderilmesi.....	211
C. Ödeme Emri Gönderilmesinin Sonuçları.....	215
IV. Ödeme Emrine İtiraz	217
A. Genel Olarak	217
B. İtiraz sebepleri.....	218
V. Ödeme Emrine İtirazın Giderilmesi	225
A. Genel Olarak.....	225
B. İtirazın İptali Davası.....	227
C. İtirazın İcra Mahkemesinde Kaldırılması.....	229
1. Genel Olarak	229
2. İtirazın Geçici Kaldırılması.....	236
3. İtirazın Kesin Kaldırılması.....	236
D. İİK m.68/b Hükmü Uyarınca İtirazın Kesin Kaldırılması.....	237
1. Genel Olarak	237
2. İİK m.68/b'nin Temelleri	238
3. İİK m.68/b'nin Uygulama Alanı	243
a. Hesap Özeti.....	243
b. Hesap Özetine İtiraz	246
c. Hesap Özetine İtiraz Edilmemesi.....	249
d. Kredi Sözleşmesi ve Diğer Belgeler	249
e. Hesap Özeti Gerçeğe Aykırı Olduğu İddiası	254
4. İİK m.150/a, 68/b ve 150/ı Arasındaki İlişki	256
5. İtirazın Kaldırılması Kararı.....	258
VI. İcra İnkâr Tazminatı	259
VII. Menfi Tespit ve İstirdat Davaları.....	260

§7. İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla İlamlı Takip.....	265
I. Genel Olarak	265
II. İlamlı Takipte Yetki.....	266
III. İİK m.150/h Uyarınca Yapılan İlamlı Takip	269
A. Alacağın ve İpotek Hakkının İlam ya da İlam Niteliğindeki Belgede Tespit Edilmiş Olması.....	269
B. İlamlı Takip Hükümlerinin Uygulanması.....	271
IV. Kayıtsız Şartsız Bir Para Borcu İkrarını İçeren İpotek Akit Tablosuna Dayanılarak Yapılan İlamlı Takip	272
A. Genel Olarak	272
B. İcra Emri.....	274
C. İcranın Geri Bırakılması	275
D. Menfi Tespit ve İstirdat Davaları.....	279

Üçüncü Bölüm

İPOTEĞİN İCRA VE İFLAS KANUNU'NUN 150/I MADDESİ UYARINCA PARAYA ÇEVİRİLMESİ

§8. İİK m.150/ı Hükümünün Temelleri ve Kapsamı.....	281
I. Genel Olarak	281
II. Hükümün Temelleri	283
A. 3182 Sayılı Bankalar Kanunu.....	283
B. İcra ve İflas Kanunu'nda Değişiklik Yapan 3494 Sayılı Kanun.....	287
III. Hükümün Objektif ve Sübjektif Uygulama Kapsamı.....	289
A. Genel Olarak	289
B. Hükümün Objektif Uygulanma Alanı (Hükümün Uygulanabileceği Hukuki İlişkiler).....	290
1. Genel Olarak.....	290

2. Cari Hesap Şeklinde İşleyen Krediler	290
3. Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Nakdi ve Gayrinakdi Krediler	293
C. Hükümün Sübjektif Uygulanma Alanı	294
1. Aktif Taraf	294
2. Pasif Taraf	299
IV. İİK m.150/1 Hükümü Uyarınca İlamlı Takip Yapılabilmesinin Şartları	300
A. Genel Olarak	300
B. Borçlu Cari Hesap veya Nakdi ya da Gayrinakdi Kredi İlişkisinde Kaynaklanan Muaccel Alacak	300
C. Takibe Konu Alacağın Teminatı Olarak Üst Sınır İpoteğinin Varlığı	309
D. Hesap Özeti, Tazmin Talebi ya da İhtarın Krediyi Kullanan Tarafa Gönderilmesi	310
1. Hesap Özeti, Tazmin Talebi ya da İhtarın Noter Aracılığıyla Gönderilmesi	310
2. Belgenin Krediyi Kullanan Tarafa Tebliği	313
3. Hesap Özeti, Tazmin Talebi veya Ödeme İhtarına İtiraz	315
§9. İİK m.150/1 Uyarınca İpoteğin Paraya Çevrilmesi Yoluyla Takip	323
I. Yetki	323
II. Takip Talebi	323
III. İcra Emri	326
IV. İcranın Geri Bırakılması	331
V. Şikayet	331
A. Genel Olarak	331
B. İİK m.150/1 Anlamında Şikayet	333
1. Genel Olarak	333
2. Şikayetin Konusu	334

3. Şikayet Yargılaması.....	339
a. Genel Olarak.....	339
b. Şikayetin Takibe Etkisi.....	343
c. İcra Mahkemesinde İİK 68/b Çerçevesinde Yapılacak İnceleme	344
4. Borçlunun Şikayeti Hakkında Verilen İcra Mahkemesi Kararlarının Temyizi.....	348
VI. İİK m.150/1 Çerçevesinde Üçüncü Kişilerin Durumu	350
A. İpotekli Taşınmaz Maliki Üçüncü Kişinin Durumu.....	350
B. Kefilin Durumu.....	352
SONUÇ	355